

**Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego – scenariusz zajęć dla uczniów
Branżowej Szkoły I Stopnia
16.02.2021 r.**

Lekcja otwarta z wykorzystaniem TIK w nauczaniu

Cel główny:

- uczeń świadomie i kulturalnie posługuje się językiem ojczystym.

Cele operacyjne – uczeń:

- wie kiedy i dlaczego obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego,
- rozumie potrzebę dbania o język polski i wie, w jaki sposób może to robić,
- zna zasady obowiązujące we wzajemnym komunikowaniu się,
- dostrzega i rozumie znaczenie popularnych związków frazeologicznych,
- poprawnie wykonuje ćwiczenia oddechowe, emisyjne i artykulacyjne,
- potrafi czytać wyraźnie, zgodnie z zasadami interpunkcji, we właściwym tempie.

Metody:

metoda podająca, rozmowa kierowana, działalność praktyczna, pokaz, prezentacja, TIK

Formy pracy:

zbiorowa

Środki dydaktyczne:

kartki z konturami twarzy, grube kolorowe pisaki, plastelina, czerwone samogłoski do uzupełnienia hasła, czerwone samogłoski do przypięcia pod prezentowanymi twarzami, magnesy, kartki z fragmentami wierszy M. Brykczyńskiego, karteczki z wypisanym idiomelem, zebrane zasady komunikowania się, piosenka *Panie Janie* zapisana samogłoskami,

prezentacja

Czas trwania:

60 minut

Przebieg zajęć

1. Realizacja ćwiczeń rozluźniających, oddechowych oraz usprawniających aparat mowy, jako przygotowanie do swobodnego i starannego posługiwania się mową (załącznik nr 1 – Proponowane ćwiczenia).

2. Perypetie barana związane z dosłownym rozumieniem powiedzenia „mieć olej w głowie” – wprowadzenie do tematu zajęć, nakreślenie celów.

Czytanie obszernego fragmentu wiersza, rozmowa o wynikłym nieporozumieniu, wyjaśnienie znaczenia terminu „idiomy”. (Tekst wiersza „Olej w głowie” zaczerpnięty z: <https://www.youtube.com/watch?v=tu7ZLEGbYp4>)

3. 21 lutego Międzynarodowym Dniem Języka Ojczystego:

- Wspólne uzupełnienie ww. hasła brakującymi czerwonymi samogłoskami – uzupełnianka literowa.
- Geneza i cel ustanowienia MDJO, kampanie społeczne związane z obchodami święta w Polsce – informacja nauczyciela, wypowiedzi uczniów.
- Odczytanie przesłania: *Dbajmy o swój, najpiękniejszy na świecie, język ojczysty.*
- Jak my możemy dbać o nasz język? – wypowiedzi uczniów.

4. Zebranie i odczytanie zasad obowiązujących podczas wzajemnego kulturalnego komunikowania się (załącznik nr 2 – Zasady komunikowania się).

5. Ćwiczenia artykulacyjne i emisyjne na samogłoskach:

- Przypomnienie wiadomości o samogłoskach (samogłoski cechuje dźwięczność – wysoka głośność, możliwość przedłużania ich wymowy, pełnią rolę ośrodka sylaby).
- Przypomnienie słów O. Watowej: *Samogłoska jest (...) światłem, oddechem, życiem słowa, jego pulsowaniem.*
- Wykonanie i prezentacja twarzy na tablicy magnetycznej, kojarzenie kształtu warg z właściwą samogłoską i przypinanie samogłosek pod portretami (załącznik nr 3 – Opis zadania + zdjęcie).
- Wspólne, zgodne z kształtem prezentowanych na tablicy ust, staranne wymawianie samogłosek: A I U O E.
- Śpiewanie samogłoskami piosenki „Panie Janie” – korzystanie z planszy z samogłoskami (załącznik nr 4 – Plansza z zapisaną samogłoskami piosenką pt. „Panie Janie”).

6. Wykorzystanie ćwiczonych funkcji podczas czytania fragmentów wierszy oraz wybranych związków frazeologicznych:

- Staranne czytanie przez uczniów fragmentów wierszy i objaśnianie znaczenia występujących w nich idiomów.

- Losowanie wypisanych na karteczkach związków frazeologicznych, czytanie i wyjaśnianie ich znaczenia. (Fragmenty wierszy i związki frazeologiczne zaczerpnięte z: Brykczyński Marcin, *Z deszczu pod rynnę*)

Jako podsumowanie zajęć uczniowie wykonują ćwiczenia – Łamańce językowe z prezentacji multimedialnej:

https://view.genial.ly/6020f8093668350d00144d08/presentation-dzien-jezyka-ojczystego?fbclid=IwAR3HckrSO4GNfXSOCchO_OXrt6m3dbHQfMn-pzbQp0SzsAI5LHI3g77H2TI

